

POLIITTISEN RYHMITTYMISEN ENSIMMÄISIÄ TULOKSIA

Edellisessä numerossa julkaisemamme selostus Venäjän sosialidemokraattisten puolueiden ja järjestöjen konferenssista antaa mahdollisuuden tehdä eräitä, vaikkapa ensimmäisiä, yhteenvetoja nykyistä poliittista ryhmittymistä koskevasta kysymyksestä. Sosialidemokraattisten puolueiden ja järjestöjen (VSDTP — Keskuskomitea, Bund, Latvian SDTP, Puolan SD ja vallankumouksellinen Ukrainan puolue) konferenssi on hyväksynyt yksimielisesti aktiivisen boikotin taktiikan Valtakunnanduuman suhteen. Liiottelematta voidaan sanoa, että koko vallankumouksellinen sosialidemokratia, riippumatta kansallisista erilaisuuksista, on nyt tunnustanut välttämättömyyden harjoittaa voimakasta agitaatiota Valtakunnanduumaa vastaan sanan suoranaيسessa merkityksessä, välttämättömyyden agitoida kaikkia niitä puolueita vastaan, jotka pitävät mahdollisena osallistua Valtakunnanduumaan, ja vihdoin välttämättömyyden valmistella aseellista kapinaa. Sen taktiikan perusteista, jonka VSDTP:n Keskuskomitea on hyväksynyt ja jota olemme „Proletarissa” puolustaneet lehtemme 12. numerosta alkaen, s.o. jo 2½ kuukauden ajan, on nyt tullut melkein Venäjän koko sosialidemokratian taktiikan perusta erästä surullista poikkeusta lukuunottamatta.

Tänä poikkeuksena, kuten lukija tietää, on „Iskra” ja VSDTP:sta erkaantunut „vähemmistö”. „Organisaatiokomissio” — sen käytännöllinen keskus — oli konferenssissa edustettuna. Miten sen edustaja äänesti, sitä emme tiedä, mutta on tosiasia, että Organisaatiokomissio kieltäytyi allekirjoittamasta konferenssin päätöslauselmaa. Se olikin odotettavissa sen jälkeen, kun uusiskralaisten Etelän

„perustava” konferenssi oli hyväksynyt erittäin tyhmän ja periaatteelliselta merkitykseltään opportunistisen päätöslauseelman Valtakunnanduudesta; tämän päätöslauseelman olemme yksityiskohtaisesti eritelleet „Proletarin” 21. numerossa*.

Poliittinen ryhmittäminen on näin ollen tullut selvästi näkyviin. Kysymys suhteesta Valtakunnanduumaan on saanut oppositiopuolueet ja vallankumoukselliset puolueet, legaalisen ja illegaalisen lehdistön miltei ensi kertaa pohtimaan yhdessä poliittista taktiikkaa. Se on tavattoman suuri askel eteenpäin verrattuna liikkeen edelliseen kauteen. Ennen oli kokonainen kuilu erottamassa oppositiota vallankumouksellisista, legaalista toimintaa illegaalisesta toiminnasta. Nyt on liike joidenkin kymmenkunnan kuukauden aikana mennyt niin tavattomasti eteenpäin, että kuilu on huomattavalta osaltaan täyttynyt: vallankumouksellinen taistelu on nostanut „legaalisen” opposition aallon harjalle, melkein pä vallankumouksen tosiasian tunnustamiseen saakka. Ennen emme oikeastaan voineetkaan kiistellä legaalisen opposition edustajain kanssa taktiikasta, poliittisten puolueiden menettelytavoista, sillä eihän muita puolueita, paitsi vallankumouksellisia, illegaalisia puolueita, ollutkaan, sillä koko „poliittinen toiminta” kauttaaltaan oli samaa kuin „poliittisten rikoksellisten” toiminta, ellei oteta huomioon itsevaltiuden ja sen palvelijain „toimintaa”. Nyt on Valtakunnanduudesta luonnollisesti ja väistämättä tullut koko kansanjoukon, kaikkien vivahteiden, suuntausten ja puolueiden pohdinnan esine. Vallankumouksellinen taistelu on raivannut vallankumoukselliselle väittelylle tien sekä legaaliseen lehdistöön että zemstvakokouksiin, sekä ylioppilaskokouksiin että työväen joukkokokouksiin.

Väittelyn siitä kysymyksestä, kuinka on suhtauduttava Valtakunnanduumaan, alkoivat miltei ensimmäisinä zemstvomiehät ja radikaalinen intelligenssi, joita eniten kiinnostaa välittömästi tsaarin antipala ja jotka parhaiten tiesivät siitä jo ennen elokuun 6 päivän manifestin antamista. Sen jälkeen tuo väittely siirtyi Venäjän koko poliittiseen lehdistöön, sekä vapaaseen, s.o. illegaaliseen, joka esitti kaikki perustelunsa ja tunnuslauseensa loppuun saakka, että

* Ks. tätä osaa, ss. 343—360. *Toim.*

legaaliseen, joka kirjoitti allegorisesti boikotista ja vapaasti boikottia vastaan.

Poliittinen ryhmittäminen, tuo Venäjän kaikkien kansojen poliittisten puolueiden ja luokkien rajankäynnin enne, alkoi muovautua nimenomaan boikottikysymyksen yhteydessä. Onko mentävä Duumaan vai eikö ole mentävä? Onko Duuma ehkäistävä vai onko Duuma hyväksyttävä? Onko taisteltava Duumassa, Duuman pohjalla vaiko Duuman ulkopuolella, ilman Duumaa, Duumaa vastaan? — sillä tavalla kysymys nousi kiertämättä sekä pienen etuoikeutetun valitsijajoukon että „oikeudettomien” kansanjoukkojen eteen. Ja niinpä tästä kysymyksestä, jota tietenkin pohdittiin tuhansilta eri näkökannoilta ja tuhansin eri variantein ja „erikoisin mielipitein”, on nyt olemassa sen yleisen mielipiteen „kyselyn” *yhteenkootut tiedot*, joka saadaan koko lehdistöstä ja kaikkien poliittisten järjestöjen, poliittisten kokousten y.m.s. lausuntojen summasta.

Nuo yhteenkootut tiedot ovat tällaisia:

Duumaa koskevien katsantokantojen kolme perustyyppiä esiintyy selvästi, vastaten täydellisesti käynnissä olevan vallankumouksen kolmea perusluontoista ja tärkeintä sosiaalista voimaa: nämä katsantokannat ovat *mustasotnialainen* (itsevaltius), *liberaalinen* (porvaristo) ja *vallankumouksellinen* (proletariaatti). Mustasotnialaiset ovat tarrautuneet Duumaan pitäen sitä parhaana ja nähtävästi ainoana mahdollisena, jopa ainoana ajateltavissa olevana keinona säilyttää itsevaltius. Liberaalit ovat arvostelleet ankarasti Duumaa ja hyväksyneet Duuman, sillä vastustamaton voima vetää heitä legaaliselle tielle ja sopimukseen tsaarin kanssa. Vallankumouksellinen kansa, proletariaatti etunenässä, on tuominnut Duuman, julistanut Duuman aktiivisen boikotoinnin ja osoittanut jo teoissa pyrkivänsä muuttamaan tuon aktiivisen boikotoinnin aseelliseksi kapinaksi.

Näihin kolmeen perustyyppiin kannattaa pysähtyä hiukan yksityiskohtaisemmin.

Mitä tulee mustasotnialaisiin, niin voitiin odottaa (ja tuollaista odotusta ilmeni henkilöissä, jotka olivat taipuvaisia ottamaan Duuman vakavalta kannalta — ellemmme erehdy, vieläpä iskralaisissakin), että itsevaltiuden kannattajat tulevat suoraan tai välillisesti olemaan myötätuntoisia boikotoinnille eli absentismille, kuten orjamainen

lehdistömme usein kirjoittaa. Mitäs tuosta, boikotoikoot: sehän on meille eduksi, silloinhan Duuman mustasotnialaisesta kokoonpanosta tulee eheämpi ja puhtaampi. Ja koska Venäjällä on vanhoillisia sanomalehtiä, jotka pystyvät piiskaamaan tsaarin ministerejä ylenpalttisesta liberalismista, pystyvät ilmaisemaan tyytymättömyyttä „liian heikkoa” hallitusta kohtaan, niin tuollainen katsantokanta voisi vallan hyvin saada yhtä selvän ja jopa selvemmänkin ilmauksen kuin monet perustuslaillisten katsantokannat. Mutta tässä tulikin ilmi niiden virhe, jotka olivat ottaneet Duuman vakavalta kannalta ja alkaneet puhua taistelusta Duuman pohjalla, Duumassa käytävän taistelun tukemisesta y.m.s. Tässä kävikin heti selville, että itsevaltius tarvitsee kovasti legaalista duuma-oppositiota, pelkää kovasti boikottia. Miksi? Hyvin yksinkertaisesta syystä: siksi, kun on epäilemättä käynyt selväksi, että on kerrassaan mahdotonta hallita maata, ellei päästä sopimukseen edes porvaristoluokan osan kanssa. Ilman sopimusta porvariston oikean siiven kanssa ei voida hallita maata, ei voida hankkia rahaa, ei voida enää elää. Niin aasialaisesti villi kuin meidän itsevaltiutemme onkin, niin paljon kuin siinä onkin ikivanhaa barbaarisuutta, joka on vuosisatojen kuluessa konservoitunut poikkeuksellisen puhtaassa muodossa, niin sittenkin itsevaltiudellinen hallitus on kapitalistisen maan hallitus, maan, joka on tuhansin katkeamattomin sitein sidottu Eurooppaan, kansainvälisiin markkinoihin, kansainväliseen pääomaan. Itsevaltiuden riippuvaisuus koko Venäjän porvaristosta on mitä suurinta aineellista riippuvaisuutta, joka voidaan verhota sadoilla keskiaikaisilla lisärakennelmilla, jota voidaan heikentää miljoonilla yksilöllisillä tai ryhmittäisillä hovilahjuksilla (virka-arvoilla ja -paikoilla, konsessioilla, antipaloilla, sukoilulla y.m., y.m., y.m.), mutta joka kansan elämän ratkaisevina hetkinä on ilmenevä ratkaisevana tekijänä.

Ja kun nyt näemme, että hra Witte mielistelee liberaaleja; — että hän pitää liberaalisia puheita, joista legaalinen lehdistö kertoo; — että hän käy „epävirallisia neuvotteluja hra Hessenin”, kadettien johtajan, kanssa („Times’in” * Pietarin kirjeenvaihtajan sähkö); — että ulkomaalainen lehdistö on tulvillaan uutisia tsaarin liberaalisista suunnii-

telmista,— niin kaikki tuo ei ole sattuma. Tietenkin siinä on suunnaton määrä valhetta ja juonittelua, mutta eihän tsaarihallitus eikä yleensä mikään porvarillinen hallitus voi ottaa politiikassaan askeltakaan ilman valhetta ja juonittelua. Siinä on tietenkin paljon pientä petkutusta, mikä johtuu siitä, että Pietariin on tullut ranskalaisten ja saksalaisten pankkiirien edustajia käymään neuvotteluja uudesta, puolen miljardin ruplan suuruisesta lainasta, jota tsaarihallitus kovasti tarvitsee. Mutta synnyttäähän koko tuo hallitusten porvaristosta riippuvaisuuden järjestelmä kiertämättä petosta ylipäänsä kaikissa sopimuksissa ja vehkeilyissä, joissa tätä riippuvaisuutta noudatetaan.

Itsevaltiuden täytyy „päästä sovintoon” porvariston kanssa ja se on pakotettu pyrkimään siihen,— ja tällöin se tietenkin haluaa pettää Euroopan ja Venäjän yleistä mieltä. Ja Valtakunnanduuma on erinomainen keino tähän tarkoitukseen. Porvariston legaalinen oppositio Duumassa juuri onkin se porvariston tunnustaman valtiojärjestelmän ulkokuori, joka ehkä vielä saattaisi pelastaa itsevaltiuden pätkästä.

Tästä käy selväksi, minkä vuoksi „Moskovskije Vedomosti”, tuo hallituksenvastaisen konservatiivisen opposition äänenkannattaja, ei puhu Duuman boikotoinnista ilkamoiden eikä ivanhymy huulilla, vaan vaahto suussa ja vimmatun raivon vallassa. Tästä käy selväksi, että mustasotnialaisten äänenkannattaja „Novoje Vremja” syöksyy „absentistien” kimppuun ja yrittää saada mukaan taisteluun boikottiaatetta vastaan jopa Bebelinkin („Proletari” № 20 *). *Mustasotnialaiset pelkäävät boikottia* ja vain sokeat tai liberaalien puolustamisesta kiinnostuneet henkilöt voivat nyt kieltää sen, että boikotoinnin menestys olisi varmasti taattu, jos zemstvojen ja kaupunkien edustajakokousten toimihenkilöt olisivat sen kannalla.

Mutta siinähan se juttu onkin, että liberaalinen porvaristo kaikkien syvimpien luokkaetujensa käskemänä pyrkii monarkiaan, kaksikamarijärjestelmään, järjestykseen, mallillisuuteen, taisteluun „vakituksen vallankumouksen” „kauhuja” vastaan, ranskalaiseen tapaan suoritettun vallankumouksen „kauhuja” vastaan... Liberaalisen porvariston, osvobozhdenijelaisten ja perustuslaillisten demokraattien

* Ks. tätä osaa, s. 307. *Toim.*

käänte boikottia koskevista radikaalisista fraaseista päättävään sotaan boikottia vastaan on *ensimmäinen* suuri poliittinen askel, jonka koko Venäjän porvaristo luokkana on ottanut, se on askel, joka osoittaa sen petturiolemuksen, osoittaa sen „valmistautuvan rikokseen”, jota nimitetään vallankumouksen pettämiseksi. Eikä se ole pelkkää valmistelua (josta ei rangaista minkään lakien mukaan, kuten meitä vastaan nähtävästi väittäisi joku rikkiviisas osvo-bozhdenijelainen juristi), vaan päällekkäisyys ja suorastaan loppuunsaatu päällekkäisyys. Me elämme nyt nopeasti. Jo kauan sitten ovat menneet menojaan ne (äskettäin, jos lasketaan tavallisen kronologian mukaan, jota ei voida soveltaa vallankumoukseen) ajat, jolloin meidän *täytyi* herättää yleensä porvariston poliittista tietoisuutta. Menojaan ovat menneet jopa nekin ajat, jolloin meidän *täytyi* auttaa porvaristoa järjestymään poliittiseksi oppositioksi. Nyt se on herännyt, se on järjestynyt, ja päiväjärjestykseen on tullut aivan toinen, suuri tehtävä, joka on käynyt mahdolliseksi ja reaaliseksi ainoastaan vallankumouksen seitsemän askelten ansiosta,— nimittäin sovinnon tekeminen tsaarin kanssa (pääoman tehtävä) ja petturipääoman neutralisointi (työn tehtävä).

Vallankumouksellisen kansan etunenässä kulkeva vallankumouksellinen proletariaatti onkin ottanut suorittaakseen tämän tehtävän pysyen uskollisena velvollisuudelleen: herättää, työntää ja nostattaa „naapureitaan” taistelussa keskiaikaisuutta ja maaorjuutta vastaan, siirtyen samalla vähemmän vallankumouksellisista naapureista enemmän vallankumouksellisiin. Sosialidemokratian johtama vallankumouksellinen proletariaatti ei „ottanut vakavalta kannalta” Duumaa, vaan ne sanat, lupaukset ja tunnukset Duuman boikotoinnista, jotka porvariston radikaalisten kaunopuhujain huulilta pääsivät heidän kevytmielisyytensä, tavattoman nuoruutensa ja viehättymisensä takia. Boikotointia koskevasta fraasista proletariaatti teki reaalisuuden, teki siten, että kohotti avoimesti ja suoraan aseellisen kapinan lipun,— teki siten, että järjesti, paitsi laajakantoista agitaatiota, myös suoranaisen katutaistelun (Moskovassa), — teki siten, että veljestyi radikaalisen nuorison kanssa, tuon laajan, luokkasuhteiden kannalta ei vielä täysin määräytyneen, mutta loppumattomasti sorrettujen ja riistettyjen kansanjoukkojen, etenkin talonpoikaisjoukkojen,

edistyneimmän osaston kanssa. Käytännöllistä tehtävää, taistelutehtävää suorittaessaan sosialistinen proletariaatti liittyi yhteen — ilman mitään neuvottelua ja ilman mitään sopimusta — vallankumouksellisen porvarillisen demokratian heräävien kerrosten kanssa. Moskovan suurina päivinä (suurina enteellisyyden eikä erillisen tapahtuman mielessä) proletariaatti ja vallankumoukselliset demokraatit kävivät taistelua — samaan aikaan, kun liberaalit, osvobozhdenijalaiset ja perustuslailliset demokraatit kävivät neuvotteluja itsevaltiuden kanssa.

Poliittinen ryhmittyminen on hahmottunut: Duuman puolesta itsevaltiuden säilyttämiseksi — Duuman puolesta itsevaltiuden rajoittamiseksi — Duumaa vastaan itsevaltiuden hävittämiseksi. Toisin sanoen: Duuman puolesta, jotta vallankumous tulisi tukahdutetuksi, — Duuman puolesta, jotta vallankumous tulisi pysähdytetyksi, — Duumaa vastaan, jotta voittoisa vallankumous tulisi viedyksi loppuun saakka.

Poikkeuksena, surullisena ja ikävänä poikkeuksena, joka on rikkonut selväpiirteisen luokkaryhmittymisen eheyttä (ja varmentanut yleistä sääntöä, kuten jokainen poikkeus tekee), on sosialidemokratian opportunistinen siipi, jota edustaa uusi „Iskra”. Mutta jo tässäkin poikkeuksessa, ulkomaisten, illegaalisten järjestöjen suppeissa puitteissa, on tullut ilmi hyvin tärkeä ja hyvin opettavainen lainmukaisuus, jonka olemme jo aikaisemmin ennustaneet. Konferenssi, josta ylempänä puhuimme, liitti yhteen vallankumouksellisen sosialidemokratian. „Iskra” jäi *yhteenliittyneeksi*, ei sopimuksen takia, vaan asiain kulun takia, „*Osvobozhdenijen*” kanssa. Illegalisessa lehdistössä ovat aktiivisen boikotin kannalle asettuneet vallankumoukselliset sosialidemokraatit ja vallankumouksellisen porvarillisen demokratian äärimmäinen vasemmisto. Boikottia vastaan ovat asettuneet opportunistiset sosialidemokraatit ja porvarillisen demokratian äärimmäinen oikeisto.

Näin on tullut varmennetuksi se, mitä osoitettiin analysoimalla uusiskralaisten tärkeintä taktillista päätöslauselmaa (Leninin „Kaksi taktiikkaa”)*, nimittäin, että „Iskra” laskeutuu liberaalisten tilanherrojen tasolle, mutta „Proletari” nostaa omalle tasolleen talonpoikaisjoukon;

* Ks. tätä osaa, s. 32. *Toim.*

„Iskra” laskeutuu liberaalisen porvariston tasolle, mutta „Proletari” nostaa vallankumouksellista pikkuporvaristoa.

Ken tuntee sosialidemokraattista kirjallisuutta, hän tietää „Iskran” kauan sitten heittämän fraasin: bolshevikit ja „Proletari” ovat kallistuneet sosialistivallankumouksellisten puoleen, äärimmäisen porvarillisen demokratian puoleen. Tässä fraasissa, samoin kuin jokaisessa yleisesti levinneessä fraasissa, on hiukkanen totuutta. Se ei ilmaise iskralaisten pelkkää harmia, se heijastaa todellisen ilmiön, mutta heijastaa sen samoin kuin kovero peili heijastaa esineen. Tuo todellinen ilmiö on se *tosiasia*, että menshevikit ja bolshevikit ovat Venäjän sosialidemokratian opportunistinen ja vallankumouksellinen siipi. Koska iskralaiset ovat kääntyneet opportunistisiin, on heidän kiertämättä täytynyt tehdä sellainen johtopäätös, että bolshevikit ovat (kun puhutaan kahdeksannentoista vuosisadan poliittisten jakaantumisten kielellä) „jakobiineja”. Nämä syytökset vain *vahvistavat* meidän katsantokantaamme nykyisen sosialidemokratian oikean ja vasemman siiven suhteen. Nämä syytökset opportunistien taholta *ovat* meille *yhtä imartelevia* kuin vuonna 1900 „Rabotshaja Myslin” taholta tulleet syytökset „narodnajavoljalaisuudesta”. Nyt on koko Venäjän kaikkien poliittisten suuntausten todellinen poliittinen ryhmittyminen suurimman taktiikkakäsitelmän pohjalla todistanut käytännössä oikeaksi meidän antamamme arvion koko iskralaisesta asenteesta VSDTP:n II edustajakokouksesta lähtien.

Illeaalisten puolueiden ryhmitys, jonka kaikkien sosialidemokraattien konferenssi on suorittanut loppuun, luonnollisesti täydentää näin ollen kaikkien puolueiden ryhmittymistä Duumaa koskevassa kysymyksessä. Ja kun iskralaiset ovat ikävä poikkeus, niin se tosiasiassa, että he ovat poikkeus, antaa meille uutta uskoa säännön voimaan, vallankumouksellisen sosialidemokratian voittoon, siihen, että Venäjän vallankumous toteuttaa toisiaan seuraavat tunnuksensa. Kun masentuneisuuden hetkellä liberaalien ruokottomuus ja marxilaisuuden mataloittaminen joidenkin marxilaisten taholta tuntuvat olevan merkinä siitä, että vallankumouksellistakin meillä tulee matala, keskensyntynyt, keskeneräinen, sellainen kuin Saksan vallankumous vuonna 1848, niin vallankumouksellisen sosialidemokratian periaatteiden elinvoimaisuus sen sijaan herättää reipastuttavaa uskoa, ja sankarillisen työväenluokan esiintymiset tukevat tuota

uskoa. Vallankumous suorittaa erinomaisen rajankäynnin poliittisten suuntausten välillä, se vie virheelliset käsitykset erinomaisella tavalla järjettömyyteen saakka. Venäjän vallankumous edistyy siten, että se on tähän saakka täyttänyt ne toiveet vallankumouksen täydellisestä voitosta, joita nykyään muodostunut ulko- ja sisäpoliittinen tilanne tarjoaa. Ja nähdessämme itsevaltiuden hämmin ja liberaalien neuvottomuuden, nähdessämme proletariaatin reippaan vallankumouksellisen energian sen vetäessä jäljessään talonpoikaista,— haluttaa uskoa, että „junamme on kulkeva paremmin kuin saksalainen juna”¹⁰⁸.

„Proletari” № 23,
lokakuun 31 (18) pnä 1905

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan